

PSYCHOSYNOPTOLOGIE

Hans Christiaan Mol Phd MgPs

Een veranderde en uitgebreidere tekst van de oorspronkelijke collegestof tot psychosynoptoloog aan het Corvus College Gelderland.

Eerder verschenen van de auteur:

Het Genesis Project	2007
Attis	2007
Kabbalistic Psychology	2010
Elementaire Kabbalistische Psychologie	2010
A Kabbalistic Key to Neuroscience	2010
Triangulation of Selves	2010
Kabbalah and Personality	2011
Radicale Neurotheologie	2014
Tobias	2014
De Spreker	2014
Discourses	2015

Voorwoord

Met enige aarzeling is dan toch Band Een van de Psychosynoptologie verschenen. Ik ben er mij steeds bewust van dat elke omschrijving van de bewustgeworden werkelijkheid een leugen wordt op het moment dat het begrip omschreven wordt. Ik wilde met mijn ontdekkingen duidelijk maken hoe de mens functioneert en vooral wat een enorme dynamiek er aanwezig is in dat ene begrip "mens".

Helaas is dynamiek niet te vangen in woorden en zinnen en gaat het geheel dus aan de oorspronkelijke opzet voorbij. Toch heb ik de poging ondernomen, omdat er ook veel goede kanten aan zitten, zodat de kennis hierover niet verloren zal gaan.

De korte kern van de Psychosynoptologie ligt nu bevroren in Band Een. Het is aan de lezer en vooral de student om dit diepvriespakket te ontdooien en te verwerken tot een smakelijke en voedzame maaltijd. Voor de student mag ik misschien het vuur zijn en de "supervising" kok. Moge deze besloten opleiding een analoge keuken zijn waar de gerechten optimaal worden bereid.

Ik hoop dat het lezen en bestuderen van dit werkstuk inzicht mag geven, zodat de lezer(es) een grotere onzekerheid verkrijgt omtrent Al-Dat-Is, maar daar tegenover veel meer zekerheid ontvangt omtrent Al-Dat-Wordt.

Hans Christiaan Mol

7 februari 1999

Na 17 jaar is de tekst onveranderlijk van de juiste kwaliteit gebleken en ondanks dat de opleiding niet meer bestaat (helaas) vind ik het toch nog belangrijk genoeg om deze oorspronkelijke tekst, met de latere uitbreidingen opnieuw in de openbaarheid te brengen. Mede omdat ik grotendeels op dit werk gepromoveerd ben aan Bircham International University op de specialisatie transpersoonlijke psychologie, met de titel:

Kabbalistic Psychology

A transpersonal Perspective

(Lambert Academic Publishing 978-3-8433-7469-9)

De oorspronkelijke teksten waren:

Band 1 De Psychosynoptische Kennisleer

Band 2 De Psychosynoptische Toepassingen

Band 3 De Psychosynoptische Verhandelingen

Band 4 Kabbalistische Inzichten

Hans Christiaan Mol

najaar 2016

1.1. DE KOSMISCHE EVOLUTIE

Allen – de goden van de wereld en de mensen – geloven, dat er voor de chaos niets bestond. Ik echter zal aantonen, dat zij zich vergissen. Zij hebben geen besef van het wezen der chaos en haar oorsprong.¹

Wanneer wij willen spreken over datgene wat boven is, dan moeten wij met de Vader beginnen, want hij is de oorsprong van alles. Hij is niet verwekt, want niemand heeft hem voortgebracht en niemand heeft hem gemaakt. Hij kent geen begin en geen einde, hij is onsterfelijk. Hij is onveranderlijk in zijn eeuwige duur. Het is onmogelijk om hem te veranderen, te overweldigen, in een andere vorm te brengen, te verkleinen of te beperken. Want dit is de volle waarheid: Hij is de onveranderlijke, de onbeïnvloedbare.²

Het Tao dat op één of andere wijze uitgedrukt kan worden of vorm gegeven, is niet het eeuwige Tao. De naam die omschreven kan worden is niet de onveranderlijke naam.³

De eeuwige ouder, gehuld in haar eeuwig onzichtbare gewaden, had opnieuw gesluimerd gedurende zeven eeuwigheden. Er was nog geen tijd, want zij sliep nog in de oneindige boezem van duur. Er was nog geen universeel bewustzijn, want er waren geen hemelse wezens om dit te bevatten. De zeven zegeningen waren er nog niet. De zeven oorzaken van ellende waren er nog niet, want er was niemand die ze kon veroorzaken en niemand die in de val kon lopen. Alleen duisternis vulde

1 de Nag Hammadi

2 de Nag Hammadi

3 Tao Te King

het grenzeloze Al. ⁴

Dit universum bestond uit een schaduw van duisternis, onneembaar, niet in het bezit van kenmerkende eigenschappen, onbereikbaar voor het denken, onkenbaar, totaal verzonken in diepe slaap. Toen schiep de goddelijke zelfbestaande, de niet onderscheidene, dit alles; de grote elementen en de rest, onderscheiden van elkaar tot aanzien gekomen door een onweerstaanbaar creatieve kracht, welke de duisternis verdreef. ⁵

Voorgaande teksten, komend uit diverse culturen en filosofieën, laten zien dat alle zogenaamde esoterische teksten nagenoeg gelijkkluidend zijn. Dat zoveel oude teksten op elkaar lijken, uiteraard aangepast aan hun specifieke cultuur, moet toch een duidelijke aanwijzing zijn dat al deze geschriften een en dezelfde bron moeten hebben. Wat is deze gemeenschappelijke bron?

Mogen we geloven in de oude theorie over Atlantis, zijn het de Anunnaki, het volk uit een ver heeal? Op zich maakt het niet zoveel uit, want de essentie, de gemeenschappelijke strekking, blijft aanwezig.

De Psychosynoptologie houdt rekening met de diverse bronnen, zoals ook zal blijken uit de diverse citaten, maar de basisstructuur en de achtergrond vindt zijn oorsprong in de Joodse mystiek, namelijk de kabbalah.

De redenen voor de kabbalah-keuze is als volgt:

1. Het is een Westers systeem
2. Het is een zuiver en rationeel systeem
3. De hele opzet is bijna wiskundig exact.

4 Stanzas of Dzyan

5 Laws of Manu

Nu begint elke kosmologie met het begin en vaak zelfs de stap daarvoor; ik zal dat ook doen op mijn manier. Het is misschien niet wetenschappelijk om te beginnen vanuit de absoluteheid. Het is zelfs onmogelijk om iets zinnigs te zeggen over deze absoluteheid, maar we kunnen niet zonder de basis van deze absoluteheid van waaruit alles is voortgekomen. Op de een of andere manier zullen we een uitleg moeten geven aan het begin van het begin en ik baseer deze het liefst op die oude overleveringen van hen die Weten.

In het begin was er Niets en dit was Alles. Het was ook het begin van het Ene, maar tegelijkertijd het einde van het Andere. Misschien wordt het daarom wel een eenheid genoemd, of Duisternis, Chaos of Niets. Eenheid kent niet, ervaart niet, omdat het niet kan waarnemen.

Wat zou het moeten waarnemen?

Waarnemingen en ervaringen ontstaan pas wanneer er een tweede iets is om waar te nemen, dus binnen een dualiteit. Je moet er als het ware eerst buiten gaan staan om het goed te kunnen zien.

Laten we eens kijken hoe dit proces verloopt :

" Eens is er een tijd geweest waarin Alles Alles was en Niets Niets. Noch kende Alles Niets, noch kende Niets Alles, daar er geen dualiteit was om te zien waardoor Niets van Alles verschilde en Alles van Niets verschilde. Toen ontstond er een innerlijke behoefte bewust te zijn van deze dingen. Door dit verlangen gedreven concentreerde het Alles zich en werd een Goddelijke Vonk ; evenzo concentreerde het Niets zich en deze werd materie. (1) Deze daad verscheurde de eenheid van Zijn en het Alles, de Goddelijke Vonk, voelde zich eenzaam en verlaten door het gemis van Niets.

Daarom ging zij op zoek naar haar wederhelft om opnieuw een eenheid te worden.(2) Het licht daalde af naar de uitersten van Zijn, waar Niets geconcentreerd was tot materie. En daar zocht de Goddelijke Vonk vele eeuwigheden naar de bron van Niets. Eerst zocht zij in het Westen, daar zij zelf uit het Oosten kwam en het daar niet gevonden had. Maar het Westen doofde haar vlam omdat in deze streken Inkeer geplaatst was als beschermer van het Zijn.

Noodgedwongen moest zij terugkeren naar haar oorsprong het oosten om de Vlam opnieuw te ontsteken, want zonder Licht is Niets te zien.

Toen haar licht weer brandde, ging zij naar het Zuiden, waar zij ter nauwernood ontkwam aan de Waanzin die in deze streken de beschermer van het Zijn was.

Want Waanzin brandt als een vuur dat niet meer is te blussen en zodoende zijn eigen wegen en mogelijkheden afsnijdt tot Niets.

Zij wendde zich vervolgens wanhopig naar het Noorden, de leegten doorkruisend, biddend tot zichzelf om verlossing te krijgen van het Verlangen.

Toen kwam het Noorden op haar af en deze bevroor met zijn ijzige kilte de Vlam van Licht, en dat is de reden waarom zij tot op dit moment nog steeds zonder ophouden straalt als het Noorderlicht.(3)

Maar zie, haar geest ontsnapte uit deze Inertie en dwaalde lichaamloos rond in de leegte, totdat zij een schuilplaats vond in het centrum van Zijn.

Dit centrum van Zijn (dat Niets was) zoog haar op, omdat ook het Niets behoefte had aan Alles. En zo vond de geest van de Goddelijke Vlam haar tegenpool de Materie en zij smolten ineen, genietend van de verrukking Eén te zijn, maar onbewust van Zijn.

Dan als de geest van de Goddelijke Vlam uit haar erotische slaap ontwaakte, wist zij niet meer vanwaar zij kwam, wat zij was en zij dacht ook Niets te zijn. Eeuwigheden vergingen en zij sluimerden voort, sluimeringen afgewisseld met extases, maar toch.....geleidelijk aan werden de extases minder hoog en minder vaak en er ontstonden conflicten tussen haar en zichzelf.(4)

In haar dromen voelde zij zich Alles, maar wanneer ze wakker werd was zij Niets en zo wentelde zij rond. Plots op een dag stapte zij uit haar bruidsbed en zag zichzelf weerkaatst door de afstand die ontstond.

Zij was schoon van uiterlijk en stralend als de zon. Zij stond daar maar en aanschouwde zichzelf. Op haar hoofd bevond zich een stralend diadeem als de sterren des hemels. Wijsheid en Inzicht spraken uit haar ogen. Haar linkerarm was langs haar lichaam en droeg het Zwaard van Rechtvaardigheid ; haar rechterarm stak uit naar voren om Genade te geven aan allen die daar om vroegen.

Haar borsten waren van zo'n Schoonheid dat zij iedere sterflijke man terstond zouden doen sterven van geluk. Doch een zachte aanraking van deze borsten bracht Leven voort en het drinken uit haar wonderschone tepels bracht een honingzoete stroom op gang, welk allen tot voor Gods troon bracht zonder uitstel.

Haar krachtige heupen vol van Glorie waren onoverwinnelijk voor een ieder die dezen trachten te binden. En in haar schaamstreek tussen de bebossing van cirkelvormig haar als symbool van de eeuwigheid, gevormd in een driehoek van Goddelijke Kracht, brandde de vlam als voorheen. Zij doorvoelde en aanschouwde haar oorspronkelijke Grondslag van bestaan en kreeg heimwee.(5)

Haar blikken neerwerpend zag zij het Viervoudig Koninkrijk waarop zij stond en zij waste zich de voeten ten teken van Heiligheid. Na dit gedaan te hebben, besprenkelde zij haar voeten met olieën en zij bestreek de Aarde met Goud.

Vervolgend brandde zij wierook en riep zichzelf aan ter bevestiging van wat zij was. Toen ontwaakte de Materie, het Niets en zag Alles. De Goddelijke Vlam, het Alles, wendde zich tot Niets en zoals eens het Niets Alles had opgenomen, zo nam nu Alles Niets op en verteerde het Niets door een Vlam van Vuur en het werd Licht".(6)

De volgende aantekeningen zullen misschien van nut zijn om enig begrip te krijgen van dit verhaal. Er is zeer veel symboliek in verwerkt, die onmogelijk hier allemaal verklaard kan worden. Toch zullen de volgende aantekeningen hopelijk een beter inzicht geven.

Notities

(1) Op dit moment zien we hoe de onbewuste eenheid noodgedwongen tot een polarisatie komt. Het Zijnde splitst zich in een Iets en een Niets ofwel in een Yang en een Yin, een positief en een negatief beginsel; in een God en de Duivel of hoe men dit ook maar wil benoemen.

(2) Hier zien we de inherente drang tot éénwording van de polariteiten. Dit speelt in veel principes een grote rol. Het is paringsinstinct, éénwording, versmelting, het is onze behoefte aan een religie of God en het is de samenwerking tussen onze rechter en linker hersenhelft.

(3) Deze fase geeft de evolutie aan van de schepping. Het zijn de vier elementen aarde, water, lucht en vuur welke men verbindt met de vier windstreken. Ook de vier werelden van de Kabbalistische

filosofie sluiten hierbij aan. Het valt buiten de context van dit boek om hier uitgebreid op in te gaan, maar in wezen houdt het de confrontaties en groeiprocessen in die de mens doorloopt, zowel individueel als de gehele mensheid.

(4) Op dit punt aangekomen zien we hoe het bewustzijn met vlagen inzicht krijgt van het feit dat er meer moet zijn. Deze vlagen kunnen we zien als stralen van licht, die hen verlichten die in het licht gaan staan. Sinds mensenheugenis hebben wijze mensen ons verteld over de essentie van het bestaan. We lezen en horen hun lessen, maar zijn ons niet echt bewust van de inhoud hiervan.

(5) Nu is het grote moment van de verlichting aangebroken. De mensheid ziet zichzelf zoals hij is en staat in verwondering over de eeuwigheid die achter hem ligt, waarin hij dacht dat hij was. De mensheid ondergaat op dat moment, zoals Teilhard de Chardin zegt, een theogenese d.w.z. hij vergoddelijkt; wordt tot zijn oorspronkelijke goddelijke status teruggevoerd.

(6) In de laatste fase wordt de theorie omgezet in praktijk. De mensheid gebruikt zijn vermogens op een juiste en doelgerichte manier waardoor hij niet meer onderworpen is aan de eb en vloed van het leven.

We zien in dit poëtische verhaal dus dat het absolute Ene zich polariseert tot een duale manifestatievorm. Aan de ene kant is er een naar buitengerichte, expansieve, centrifugale kracht. We vinden dit onder andere terug in de benamingen: Yin, hemel, ruimte en het Kabbalistische Chochmah.

Aan de andere kant is er een tegengestelde, maar eveneens aanvullende of complementaire kracht. Het is de naar binnengerichte, samentrekkende, centripetale kracht. Hierin vinden we de begrippen terug van Yang, aarde, tijd en het Kabbalistische Binah.

Wanneer we nu eens kijken naar de Psychosynoptologie zien we als eerste het ongekende (kosmische) vermogen benoemd als het Universele vermogen. Deze staat aan de basis van het gehele systeem. Het is de niet benoembare eenheid.

De splitsing in Yin en Yang geeft vervolgens de volgende twee vermogens:

Het Yinne uitgaande principe wordt het Psychotrope vermogen ofwel dat vermogen welk de aanzet geeft tot de psychisch aspecten van ons menszijn. Het zal de levenskracht gaan vormen en kennisverwervend zijn.

Het Yange beperkende principe wordt dan het Somatropie vermogen hetgeen de wortel van het fysieke bestaan inhoudt. Hier vinden we later de materie in terug met haar kennisbemiddelende vermogen. Wanneer we de eenheid met de daarop volgende polariteit, waarin tegengestelden ook elkaars aanvulling zijn, nader gaan bekijken zien we het volgende schema tot stand komen hetgeen we vervolgens zullen bespreken.

Schema 1

DE EENHEID

- a. ongericht
- b. Tao
- c. begin
- d. Zijn
- e. Kether
- f. universeel vermogen
- g. archetype
- h. duur
- i. chaos
- j. niet-wetend

CENTRIFUGALE KRACHT

CENTRIPETALE KRACHT

- a. naar buiten gericht
- b. yin
- c. hemel
- d. ruimte
- e. Chochmah
- f. psychotroop vermogen
- g. intuïtie
- h. levenskracht
- i. Eros
- j. kennisverwervend

- a. naar binnen gericht
- b. yang
- c. aarde
- d. tijd
- e. Binah
- f. somatroop vermogen
- g. ratio
- h. dood
- i. Thanatos
- j. kennisbemiddelend

DE EENHEID.

De eenheid is in essentie ongericht, want indien het gericht kon zijn was er al een polariteit aanwezig. Richting heeft met een doel en eveneens met een doorgemaakte bewustwording te maken, waardoor dat doel bepaalt en nagestreefd wordt.

Doordat het nog niet-wetend, nog niet bewust is, kan het ook niet omschreven worden. Daarom zei Lao Tse dat het Tao niet te beschrijven is. Je kunt niet zeggen wat het is, misschien beter wat het niet is. Alles wat je kunt beschrijven is het niet, maar wat zegt dat?

Daarom is het ook een begin. Bij de aanvang van iets is het nog niet bewust, heeft het nog geen ervaringen. We kunnen dit vergelijken met een stuk klei. In aanvang kan het nog alles worden, maar hoe meer vorm het krijgt des te minder mogelijkheden blijven er over totdat het uiteindelijk een definitieve vorm heeft gekregen.

Het stuk klei IS. Het moet nog wat WORDEN. Daarom dat het begrip ZIJN met de eenheid in verband wordt gebracht. Ook kan een brok klei eindeloos niets zijn. Gooi het heen en weer, sla er op, hang het op aan een touw en zie: het blijft een brok klei.

Maak er nu een menselijke figuur van en de duur wordt beperkt tot de ervaringen van het beeld. Na enige tijd breekt er een arm af of het beeld breekt doormidden. Je kunt met een dergelijk beeld ook niet gooien en smijten, zoals nog wel ging met het brok klei in zijn natuurlijke toestand. En deze nog natuurlijke toestand had geen vorm, dus spreekt men van chaos.

Hier was het Dionysische nog aanwezig, het chaotische oerwezen, dit is het alles-moet-mogelijk-zijn principe. Het

Apollinische geeft vorm en daardoor een beperking van de uitdrukking-mogelijkheid. Hier vinden we vervolgens ook het oudste archetype namelijk de oerslang Oeroboros en het klassieke begin der schepping vanuit de Kabbalah : Kether.

Het is daarom dat binnen de psychosynoptologie dit beginsel Universeel vermogen wordt genoemd. Het is een enorme sluimerende kracht wachtend op manifestatie. Zoals een universele lijm alles lijmt, zo is het universele vermogen in staat alles te vormen.

DE CENTRIFUGALE KRACHT.

Hier zien we de relaties al iets duidelijker. Centrifugale energie is naar buiten gericht, dus yin van essentie. Het slingert alles weg en wil elke plaats innemen wanneer het niet belemmerd, beperkt zou worden door het tegenwerkende principe. Hemel en ruimte zijn daar de ultieme uitdrukking van. Ruimte is alles en overal, want alles wat is, is in de ruimte en zonder ruimte had het geen plaats om te zijn wat het is.

Daarom ook levenskracht of zoals Freud dit noemde Eros. Leven wil zich hoe dan ook manifesteren; zij het als plant, bacterie of mens, zij het als volmaakt wezen of een misvormd en zwaar mismakt schepsel.

Door naar buiten te gaan en te leven is het mogelijk te ervaren. Door de ervaring op haar beurt wordt men bewust, wordt er kennis verworven. Hier zetelt de intuïtie als rijke bron van opgedane ervaringen in de loop van de tijd. Intuïtie is niet een heilige bron van kennis, maar eerder de opgedane ervaringen uit andere levens-(vormen). Daardoor overstijgt het de kennis van dit leven. We kijken de vergelijking treffen met ons begrip

instinct met dit verschil dat instinct fysiek is en intuïtie psychisch. Voor de Psychosynoptologie heeft dit alles te maken met het Kabbalistische begrip Chochmah en het psychotrope vermogen. Dit vermogen zet aan tot psychische waarneming en verwerkt de nieuwe informatie tot een groter geheel.

DE CENTRIPETALE KRACHT.

Deze is duidelijk naar binnen gericht en dus yang van aard. Dit is het meer compacte deel van de schepping, de materie en de aarde als symbool hiervoor. De dood met het Freud's Thanatos staat hier tegenover de levenskracht en Eros. Waar intuïtie zoekend is, probeert de ratio alles tot essenties terug te brengen. Teveel rationaliseren maakt iets moois vaak ook dood. Je kunt, zo weggen wij wel eens, iets dood redeneren. Door de kern of essentie van iets te ervaren bouwen we wel aan onze kennis. De materie, het stoffelijke bemiddelt dus bij de groei van het bewustzijn.

Het Kabbalistische Binah geeft de groei van het bewustzijnsproces aan, het zoeken naar begrip en inzicht. Het vraagt steeds naar het waarom en daar dit tijd vergt is het noodzakelijk af en toe een stop in te lassen. Daardoor werkt het remmend op en beperkend op het centrifugale principe.

Centrifugaliteit snelt door het museum en heeft nauwelijks oog voor alle schoonheden. Het gaat de centrifugaliteit er hoofdzakelijk om in het museum geweest te zijn. Hij herinnert zich hoe groot het museum was en hoeveel schilderijen en beelden er te zien waren. Centripetaliteit blijft bij elk schilderij en elk beeld enige tijd staan om de schoonheid te bewonderen en heeft

daarom vaak twee of meer bezoeken nodig om alles te zien. Zij herinnert zich vooral de speciale schoonheid (of lelijkheid) van individuele objecten.

Automatisch ben ik er toe overgegaan om hier Hij en Zij te gebruiken. Het psychotrope vermogen is ook een Hij en het somatropo een Zij. Het Universeel vermogen is uiteraard hermafroditisch. Gezien deze essentiële verschillen wordt het ook duidelijk dat een man meer psychisch en abstracter is en de vrouw meer stoffelijk en praktisch gericht.

Een schijnbare tegenspraak, voor ons gevoel, zien we in de mannelijke kant en zijn intuïtief ingesteld zijn en de vrouwelijke kant met een rationeel standpunt. Toch zijn abstractheid en intuïtie een ideale combinatie evenals ratio en praktisch instelling.

Waarom zijn zoveel mannen filosoof, wetenschapper, politicus of religieus leider etc.? Omdat zij kennis-verwervend bezig zijn. Intuïtief gedwongen tot het zoeken naar vermeerdering van kennis is de man gedreven tot een centrifugale waanzin waarin hij alles opoffert aan zijn innerlijke drang tot ontplooiing, zij het stoffelijk of geestelijk.

Voor de vrouw speelt dit beduidend minder. Bij haar gaat het in eerste instantie om leven voort te brengen en dat instand te houden. Zij laat aan de man de reële mogelijkheden zien van het leven. Het zoeken naar de wetenschappelijke bewijzen betreffende vorming en transport van zaad, de eenwording van zaadcel en eicel met de daaropvolgende groeiprocessen zijn niet echt van levensbelang.

De voortplanting wel en dit kan ook zonder deze wetenschappelijke kennis. Hierdoor lijkt het beeld geschapen dat de vrouw het intuïtieve is, maar dat is dus een niet correcte interpretatie.

Wanneer we de aanvullingen of tegenstellingen in bovenstaande zin begrijpen dan hebben we een eerste stap gezet. Ons tijd/ruimte besef heeft dus te allen tijde te maken met het leven in de psyche/lichaam functie. Dit moeten we niet zien als een dualiteit, maar eerder als een polariteit. Het psychische en het lichamelijke van ons menszijn met de facetten ruimte en tijd kunnen uitsluitend in hun gezamenlijke verband bekeken en onderzocht worden. Er is geen bewustwording zonder groei, geen groei zonder ervaring en we hebben geen ervaring zonder de tijd/ruimte beleving. De verhoudingen tussen tijd/ruimte, lichamelijk/psychische en ook het vrouwelijk /mannelijke is sterk wisselend, waardoor dus ook de diverse kwaliteiten of kenmerken wisselend zijn.

Op dit moment is het van belang om de tijd/ ruimte principes zodanig te etaleren dat zij acceptabel genoeg voor het latere doel. John Dewey verbindt aan de tijdslijn het begrip ervarings-continuüm. Deze ervaringen, volgens hem, zijn tweevoudig:

Of er vindt een *contractie* (samentrekking) van het bewustzijn plaats (binnen de kabbalah *tzimtzum*) of er vindt een *expansie* (uitbreiding) plaats (kabbalistisch het *hitpashoeth* of als ontwikkelingsproces *hishtalshaloeth*).

Een onzekerheid geeft contractie op de, wat Dewey noemt, de *interactielijn*. Deze contractie heeft tot doel om een vast punt, een stevigheid of basis te vormen. Dit vaste punt noemen wij over het algemeen een gewoonte in de breedste zin van het woord. Het krampachtig vasthouden aan een dergelijke gewoonte kan een vorm van dwangneurose zijn, maar is evenzo in de vorm terug te vinden van een traumatische ervaring.

We kunnen een traumatische ervaring omschrijven als een in de tijd gecontinueerde contractie van het

bewustzijn. Hoewel dit zijn nut heeft, voorkomt dit het maken van een nieuwe opening of het openstaan voor een geheel nieuwe ervaring. Hoe meer expansie het bewustzijn vertoont, des te meer zal men een souplesse moeten vertonen in de opvang en acceptatie van de ervaring. Men blijft ontspannen en stelt het systeem in staat te blijven stromen. Hierdoor zijn nieuwe ervaringen mogelijk en is men in staat een overwinning op zichzelf te behalen. Dit is karakteristiek voor de omschrijving van FLOW van de bekende psycholoog Mihaly Csikszentmihalyi. Tijd is een eenheid die wij op een bepaalde gestandariseerde manier gebruiken, maar die zeker niet gestandaardiseerd wordt waargenomen. Tijds waarneming geschiedt zeer individueel en varieert evenzo per situatie. We kunnen het begrip tijd op de volgende manieren waarden:

Een negatieve ervaring vertraagt de tijd.
Een positieve ervaring versnelt de tijd.

Een negatieve verwachting versnelt de tijd.
Een positieve verwachting vertraagt de tijd.

Een negatieve herinnering versnelt de tijd.
Een positieve herinnering vertraagt de tijd.

Laten we eens zien welke facetten wij als essentieel kunnen koppelen aan het tijd/ruimte gebeuren en uiteraard ook aan de andere tegengestelde kwaliteiten.

FACETTEN VAN HET RUIMTE-ASPECT

POSITIEF

sterke drang naar vrijheid

grote interesse
zoeken naar kennis
doelgerichte wil
strijdlustig

NEGATIEF

angst voor vormen van
overweldiging
gericht op één ding
afzijdig
zwakke wil
grootheidswaan

FACETTEN VAN HET TIJDS-ASPECT

POSITIEF

huiselijk, gemoedelijk

zoekt naar veiligheid en
zekerheden
acceptatie
denkniveau
de specialist

NEGATIEF

angst voor kleinheid,
te min voelen, een
gevoel van tekortkomen
snel in de verdediging

blijven mokken, wraak
gevoelsniveau
minderwaardig

Binnen de Psychosynoptologie zien we de absolute eenheid als het Universele vermogen dat zich polariseert in twee tegengestelde, maar tegelijkertijd aanvullende of complementaire vermogens namelijk het Psychotrope vermogen en het Somatropie vermogen. Het Psychotrope vermogen vormt de basis voor de levenskracht, het kennis-verwervende principe en de psyche. Het Somatropie vermogen vormt de basis voor het stoffelijke ofwel de materiële kant van het bestaan: het kennis bemiddelende principe en het fysieke lichaam. Wanneer we deze beginselen duidelijk voor ogen willen krijgen, dan kunnen we een munt als voorbeeld nemen.

De munt is een eenheid; het is één voorwerp, geen twee. Wel heeft dit voorwerp twee kanten; een voorkant en een

achterkant, kruis en munt. Aan de voorkant staat een afbeelding, dit geeft het cultuur of landsbeeld aan. Op de achterkant staat de muntwaarde. Deze is gespecificeerder dan de voorkant. De voorkant, het landsbeeld geeft bij ons de koning(in), maar de achterkant kan van waarde verschillen. Eén munt (Universeel vermogen) heeft dus twee kanten (Psychotroop en Somatroop).

Leten we eens naar deze vermogens kijken:

HET UNIVERSELE VERMOGEN.

In het begin gaan we uit van een absolute eenheid, ongedifferentieerd en we noemen dit het Universele vermogen. Het is de bron der schepping, het absolute beginpunt van waaruit het leven opwelt uit de diepte van het Grote Ongemanifesteerde.

In dit aanvangsproces zijn in principe alle mogelijkheden aanwezig, terwijl er actueel of tastbaar nog niets is. Alle ontwikkelingen vanuit dit Universele vermogen moeten gezien worden als een ontwikkeling BINNEN dit vermogen en niet als een afscheiding hiervan. We moeten dit wel zien als een onderscheidenheid en niet als een afgescheidenheid. Het Universele vermogen is op een zodanige manier te vergelijken met een klomp klei of een brok steen. De kunstenaar heeft dit tot zijn beschikking en kan er alles van maken.

Op zich is het niets meer dan een stuk materie; de vorm, de afbeelding zal nog gemaakt moeten worden. Hiervoor is een keuze absoluut noodzakelijk en is wanneer deze eenmaal is genomen dan kan het niet meer iets anders zijn. De principes van tegenstelling, welke eveneens elkaars aanvulling zijn, hebben zich nog niet volledig uitgekristalliseerd. Het samengaan van deze polariteiten

zullen we later leven noemen; bij het uiteengaan spreken we van dood. Het enige onveranderlijke en meest zuivere vermogen is het Universele vermogen en gezien de dubbele polariteit is dit vermogen androgyn wat wil zeggen dat het zowel mannelijk als vrouwelijk van essentie is.

HET PSYCHOTROPE VERMOGEN

Het Psychotrope vermogen is, zoals wij al eerder zagen, de Yin energie in het systeem. Het is een divergente, centrifugale, uitstromende kracht welke de dynamische energie vormt, het absolute levensprincipe en de grote drijfveer van de spirituele kracht.

Alle verschijnselen voortkomend uit dit vermogen vallen onder het noumenale niveau wat wil zeggen dat zij niet objectief waar te nemen zijn en niet bewezen kunnen worden. Wel kan men de activiteit van deze krachten afleiden van hun manifestatie. Verder is het een mannelijke kracht, zoekend, scheppend, veroverend en altijd zoekend de grenzen van zijn mogelijkheden.

Het Psychotrope vermogen brengt op zijn beurt het Ancestraal vermogen voort. Dit vormt de bakermat van kennis, bewustzijn en bron van de zielen. In wezen is dit ancestraal een Al-ziel, het is het grote Goddelijke vuur van waaruit de zielen als vonken zich verspreiden door de natuur. Deze uit het Ancestraal vermogen voortgekomen zielen benoemen we als Monaden. Het daarmee verbonden vermogen is het Monadisch vermogen. Deze staat symbool voor de individuele ziel.

HET SOMATROPE VERMOGEN

Dit vermogen heeft de intentie tot vormgeving. Het neemt de taak over van het Psychotrope vermogen om vorm te geven aan de creatie. Het is de vrouwelijke voortbrengende energie. Het geeft de aanzet tot de verstoffelijking en vormgeving van de creatieve impulsen. Alle voortbrengselen van dit vermogen vallen onder het fenomenale niveau wat wil zeggen dat ze objectief zijn, dus voor onze zintuigen waarneembaar. Het Somatrope vermogen brengt het Fysisch vermogen voort. Dit omvat alle stoffelijke manifestaties vanaf het atoom, mineraal tot aan het menselijke lichaam en natuurlijk ook de kosmos als geheel. Dit stoffelijke heeft, als kennis bemiddelend vermogen, een orgaan nodig om de kennis op te doen. Dat gebeurt door middel van de zintuigen. In de psychosynoptologie noemen we dit het Perceptie vermogen.

Schema 2

PSYCHOTROOP VERMOGEN	ANCESTRAAL VERMOGEN	MONADISCH VERMOGEN
UNIVERSEEL VERMOGEN	CYBERNETISCH VERMOGEN	APPRECIATIE VERMOGEN
SOMATROOP VERMOGEN	FYSISCH VERMOGEN	PERCEPTIE VERMOGEN

Met onze bespreking van de eerste drie vermogens hebben we nu een goede basis gelegd voor de behandeling van het verdere systeem. De zesdeling die

op de eerste drie vermogens volgt is het meest gebruikte en ook meest praktische deel van de Psychosynoptologie. We gaan hier later uiteraard nog uitgebreid op in, maar voor een juist begrip is het belangrijk de aanzet die bovengenoemde drie vermogens geven goed te begrijpen.

1.2. DE MICROBIOLOGISCHE EVOLUTIE

Binnen filosofische kringen spreekt men vaak over het gezegde van Hermes Trismegistus: zo boven, zo beneden. Dit wil zeggen, dat het ene niveau vergelijkbaar is met een ander niveau. Dat op beide niveaus, hoewel verschillend qua uitdrukking, toch gelijksoortige wetten werkzaam zijn.

Een ander woord voor deze manier van denken is analogie. Volgens analogisch denken kunnen we er ook van uit gaan, dat de biologische ontwikkeling van leven en onze psychologische ontwikkeling op een soortgelijke wijze zullen verlopen.

Wanneer we kijken naar de biologische ontwikkeling dan zien we dat het organische leven begonnen is met één cel. In de loop van de evolutie zijn cellen zich gaan combineren tot een veelvoud van cellen. Ons lichaam is bijvoorbeeld een dergelijk veelvoud. Al deze cellen werken met elkaar samen om het totale organisme te doen overleven.

Dit evolutionaire proces vinden we ook tegenwoordig terug in de embryonale ontwikkeling tijdens de zwangerschap. Vanuit een bevruchte eicel ontstaat eerst een klompje cellen wat geleidelijk aan een differentiatie te zien geeft en dus de diverse "onderdelen" zichtbaar maakt.

Zo kunnen we ook analoog onze psyche bekijken. Het is begonnen met een enkele gedachte, welke in de loop van onze ervaringen vermeerderen en met elkaar samen gaan werken. Zo zijn onze ingewikkelde denkpatronen ontstaan die allen samen toch een eenheid vormen. Functionele relaties tussen verschillende celvormen zijn op bij benadering te vergelijken met associatieve gedachten.

Laten we nu de biologische ontwikkeling eens nader bekijken:

De oudste eencellige fossielen zijn ongeveer 3.5 miljard jaar oud. De ontwikkeling van deze eencellige organismen is zeer traag verlopen, daar er 0.5 miljard jaar geleden nog steeds geen meercellige organismen aanwezig blijken te zijn. Van de meer "moderne" mens (*homo sapiens sapiens*) hebben we fossiele vondsten van een kleine 35.000 jaar geleden. Het lijkt er dus op dat de evolutie zich in een versnelling bevindt. De studie van de oude organismen kunnen van groot belang zijn, omdat deze levensvormen het voor ons chemisch en biologisch mogelijk hebben gemaakt om te bestaan en te overleven. De door hun ontworpen basispatronen gebruiken wij nog vandaag nog steeds. Alles wat nodig is om te bestaan is door deze eencelligen uitgetoet en wij plukken daar de vruchten van. De grote vooruitgang in het onderzoek naar deze eencelligen is gekomen door de elektronen microscoop. Dit stelt ons in staat de cel ongeveer 500.000 maal te vergroten.

Als eersten vinden wij de zogenaamde procaryoten. Dit zijn eencelligen met vrij bewegend erfelijk materiaal dit wil zeggen dat het genetische materiaal niet in één kern is geconcentreerd. Het zijn vrij kleine cellen en het genetische materiaal drijft vrij in de omslotenheid van de

buitenste celwand. Deze celvorm deelt zich ter vermeerdering in twee gelijke cellen (celsplitsing of klonen) en kent dus geen seksualiteit.

Onder invloed van klimaats- en milieuveranderingen zijn verschillende van deze cellen in een samenlevingsverband (=symbiose) gaan leven. Hierdoor kwam het DNA in een afgesloten kern te zitten.

Deze nieuwe celvorm noemt men gezien de smelting van twee of meer cellen een symbiont. De wetenschappelijke naam voor deze nieuwe celvorm is eukaryoot. Waar er eerst misschien nog sprake was van een soort gastheerfunctie ontstond later een afhankelijkheid en bleven zij vanuit noodzaak samen. Door hun complexere organisatie zijn ze eveneens groter dan de eerder genoemde procaryoten.

De nieuwe celvorm heeft zich ook voor het eerste een methode eigen gemaakt om zich te kunnen verplaatsen en wel met een haar- of staartachtige structuur. Denk hierbij aan de zaadcel welke van dezelfde functie gebruik maakt. Het eukaryotische symbioseproces staat gelijk aan het socialiseringsproces. Dus wanneer we spreken over het samengaan van twee of meerdere cellen, welke op zich een nieuw organisme vormen dan kunnen we eveneens spreken over een sociogenese.

Binnen celgroepen moet vervolgens een rangorde ontstaan van functies welke het voortbestaan van de cel zelf en van de soort kunnen garanderen. Een cel welke ingesloten wordt door andere cellen loopt het risico om geen voeding meer te krijgen, waardoor hij sterft. Daar komt nog bij dat een dode cel binnen een groep cellen geen functie meer heeft en alleen maar in de weg zit en vervolgens opgegeten zal worden.

Op deze manier kan er nooit een echt organisme groeien.

Vandaar dat elke cel of groep van cellen een specifieke taak te vervullen krijgt, welke zij naar beste vermogen moeten uitvoeren. We zien dan drie hoofdgroepen naar voren komen welke eveneens te verbinden zijn met psychologische processen. (zie psychologische evolutie hoofdstuk 1.3.)

Binnen de celfuncties zien we vervolgens:

1. de voedingsgroep :

Deze groep zorgt voor de opname en verwerking van het voedsel en is vergelijkbaar met ons spijsverteringssysteem. De voedingsgroep heeft een cirkelvormige ordening en zijn platter dan andere cellen. Binnen ons lichaam zijn dit de epidermis cellen; zij vormen de bekleding van huid en slijmvliezen.

2. de reinigingsgroep :

Deze groep zorgt voor het schoonhouden van het organisme; afgewerkte stoffen worden weer naar buiten toe afgevoerd. In ons lichaam doet zich de vergelijking voor met de nieren, huid, dikke darm en longen. Ook deze cellen zijn cirkelvormig geordend en vlak. Waar bij de eerste groep het transport naar binnen tot stand kwam vindt bij de reinigingsgroep het transport naar buiten plaats.

3. de beschermingsgroep :

Deze laatste groep is natuurlijk ons afweersysteem. Deze beschermt het organisme tegen vijandelijke indringers. Deze groep cellen zijn

ronder van vorm en kunnen ook van vorm veranderen. Daarnaast zijn ze in staat zich te verplaatsen.

Verder kunnen we het leven van de cel baseren op een drietal essentiële stofwisselingsprincipes die eveneens naar analogie geduid kunnen worden:

Binnen de celfuncties de:

1. **ATP** (adenosine-trifosfaat) = energie-factor

Deze stof is van essentieel belang voor de cel. Zonder het ATP is de cel niet in staat om voort te bestaan. Alle activiteiten zijn hiervan afhankelijk.

2. **DNA** (desoxyrubinucleinezuur) = levens- of basisfactor

Het DNA vormt het erfelijke materiaal. Het vormt het basispatroon voor onze levensfuncties.

3. **RNA** (rubinucleinezuur) = arbeidsfactor

Het RNA is de communicatiefactor van onze cel en kan gezien worden als het essentiële werkvermogen. De vorming van onze lichaamseigen eiwitten is hier vooral van afhankelijk. Deze groep heeft dus een specifieke taak als "onderhouds-monteur".

Samenvattend:

We zien in de evolutie van leven de volgende fasen optreden. In eerste instantie leeft de enkelvoudige cel van gisting ofwel fermentatie. Binnen dit soort

stofwisselingsprocessen komt er maar zeer weinig energie vrij. Het is een trage maar standvastige manier van leven. Misschien dat daarom de eerste fase van het leven op aarde zo traag verlopen is. Er was zeer weinig zuurstof zodat er ook geen andere mogelijkheden waren. Cellen die niet met zuurstof werken noemen we anaërobe cellen. Dit soort cellen is zeker niet uitgestorven, maar leeft nog steeds in grote aantallen o.a. in ons lichaam. Op een gegeven moment gingen de blauwe algen als afvalstof in hoge mate zuurstof produceren, waardoor de toekomstige processen sterk zijn beïnvloed. Sneller en met een duidelijk hoger rendement is het later ontstane fotosynthese-proces. Hierbij is de invloed van zonlicht essentieel en als basiselement vinden we hier het bladgroen chlorofyl. Als mineraal zien we hier magnesium een belangrijke plaats innemen.

Het tot nu toe beste systeem met een optimale vrijzetting van energie is ons ademhalings-systeem op basis van zuurstof. Zijnde een van de giftigste stoffen op onze aarde en zeer reactief van karakter, kan het organisme in korte tijd veel energie omzetten. Voor de zuurstofverwerking is vooral het mineraal ijzer van belang. Bij een tekort spreken we van een anemie ofwel bloedarmoede. De verwerking van zuurstof wordt dan ernstig belemmerd.

Waar gistingsproces twee ATP's vrijmaakte, maakt een zuurstofreactie er 36 vrij. Die gunstige verhoging van het energiepatroon heeft ook een nadeel want het gevolg is echter meer risico's ten aanzien van de stofwisseling, want in een proces met zoveel tussenschakels kan er gemakkelijk iets fout gaan.

Hierdoor ontstaan de disharmonische processen, waartoe wij ook de ziekten rekenen en verder nemen we ook een

kortere levensduur waar. De slijtageslag put het systeem teveel uit. Met het ontstaan van de eukaryoten is er eveneens sprake van sekseverschil en dus seksualiteit. Het grote voordeel van seksuele voortplanting is de mogelijkheid om zich sneller aan te passen aan klimaat- en milieuveranderingen. Het aanpassingsproces kwam hierdoor centraal in de evolutie te staan en dit gaf de mogelijkheid tot groei een flinke impuls.

1.3. DE PSYCHOLOGISCHE EVOLUTIE

Natuurlijk kent ook de psychologie een soortgelijke evolutie. Hoe dit precies verloopt, weten we niet tot in de finesses, maar we kunnen zien hoe de andere evolutieprocessen zijn verlopen. Volgens de wetten van analogie moet daar een gelijksoortige lijn in zitten.

We hebben in het vorige hoofdstuk een kort overzicht gegeven van de microbiologische ontwikkeling. We zagen dat de eerste levensvorm een prokaryoot was. Dit is een cel met volledige autoriteit. Hij kan alles zelf bepalen en hoefde niet echt rekening te houden met andere cellen.

Toen er op een gegeven moment een vermenging kwam van deze prokaryoten, werden er samenlevingsverbanden gesloten en werd het leven totaal anders. Dit noemt men wel de sociogenese dat wil zeggen het ontstane en de groei van een sociaal-maatschappelijke ondergrond. Hier is niet de absolute autoriteit van levensbelang, maar veel meer de onderlinge afhankelijkheid en gedeelde verantwoordelijkheid. In de psychologie noemt men deze verantwoordelijke samenhang: verbondenheid.

We zien dit principe nog steeds bij de mannelijke zaadcel en de vrouwelijke eicel. Het zijn vrij zelfstandige cellen met hun eigen specifieke eigenschappen. Wanneer de

samensmelting of bevruchting plaatsvindt, zullen deze twee cellen intensief met elkaar samen moeten werken, want zij vormen nu een onverbreekelijke eenheid.

Op het moment van de bevruchting ontstaat, zoals wij dat in de Psychosynoptologie noemen "het basisconflict" (zie verderop). De bevruchte eicel vraagt zich af : Wat ben ik eigenlijk; een zaadcel of een eicel? Vertegenwoordig ik de principes van de man of van de vrouw?

In werkelijkheid is het noch het ene noch het andere, maar vormt het juist een hele nieuwe levensvorm. De essenties van de twee cellen zullen zich dus moeten verzoenen met de wetenschap dat zij afhankelijk van elkaar zijn geworden en nu ook samen de verantwoordelijkheid dragen om aan iets nieuws vorm te geven.

De natuur heeft niet voor niets combinaties aangevoerd omdat deze zich veel beter en sneller aan kunnen passen. Wanneer we geen combinaties zouden kunnen maken, dan zijn we niet meer dan een kloon. Paracelsus geeft dit aan in zijn werkje: *Over het ontstaan van gevoelswezens*.

Er bestaan in de wereld, zegt hij, twee soorten schepsels. De zaadragenden, deze zijn zonder gevoel en zij die geen zaad dragen zijn die wel gevoel hebben. De zaadragenden klonen zich en de niet-zaadragenden vormen steeds weer nieuwe combinaties.

Voor de psyche geeft de combinatiemethode ons eveneens de mogelijkheid om leerprocessen in gang te zetten. De onbewuste ervaring van de twee verschillende fysieke en energetische delen (zie basisconflict) drijft de mens tot de noodzaak om zich informatie te verschaffen omtrent wat en wie hij/zij is.

We zien op die manier drie wetten of principes naar voren komen:

1. **AUTORITEIT / AUTONOMIE** **rajas** ⁶

Hierbij hoeft men geen rekening te houden met anderen. De eigen wil wordt doorgedrukt en afgedwongen. Het is de zelfzuchtige, egoïstische mens die slechts denkt aan de eigen behoeften. In extreme vorm zien we hier de despoot, tiran. Psychologisch is dit toch vooral het streven van de mens naar een vorm van persoonlijke identiteit. Een vorm van jezelf kunnen en willen zijn; je eigen plaats innemen en ook je eigen doelen stellen. De behoefte aan individualiteit toont de mogelijkheid om zich op een unieke manier te onderscheiden van anderen en als een zelfstandige eenheid te functioneren. De zorg voor zichzelf staat dan voorop. Er is een sterke behoefte aan een duidelijke vorm van zelfhandhaving, zelfverdediging en zelfexpansie. Er is een continu streven naar het vervullen van hun wensen en zij verzetten zich tegen voor hen negatieve invloeden. Het gevoel van eigenwaarde is voor hen zeer belangrijk en eveneens de behoefte om alles onder controle te hebben. Het zijn dus mensen met een sterke neiging tot onafhankelijkheid.

2. **SAMENWERKING/ VERBONDENHEID** **sattva**

Hoe meer men verbonden is des te meer zal men aandacht hebben voor de ander. In extreme vormen kan het leiden tot afhankelijkheid. De altruïstische mens, hij die altijd klaar staat voor de

6 Dit is vanuit de Indiase leringen: de Ayur Veda het actieve principe.

ander en zichzelf volledig wegcijfert staat hier duidelijk voorop. Psychologisch gezien streeft de mens hier naar een zekere relatie met andere mensen. Het gevoel het niet alleen te hoeven doen en het gevoel erbij te horen en de verantwoordelijkheid te delen. Samenwerking of samenzijn geeft de behoefte aan om zich emotioneel met anderen te verbinden.

Voor hen is een afgescheiden zijn onverdraaglijk. Deze mens stelt de zorg en aandacht voor de ander centraal. Ze zijn sterker gericht op cultuur en natuur en zetten zich hiervoor uitermate in. Ook is er een sterkere behoefte om door anderen gewaardeerd en erkend te worden. Men voelt zich nodig voor de ander en geeft zich daar aan over. We kunnen hier spreken van een verlangen naar afhankelijkheid.

3. **AANPASSING / ADAPTATIE** **tamas**

Aanpassing is de harmonisatie tussen de twee boven genoemde principes. Het zoekt naar een middenweg. Aan een ander denken, maar niet jezelf volledig verliezen. In de dagelijkse praktijk blijkt dit steeds weer een van de grootste problemen. Binnen het gezin, de relatie man/vrouw en ook op het werk komt de strijd tussen autonomie en verbondenheid steeds opnieuw terug.

Het is de grote vraag in het leven van alledag in hoeverre ik mezelf beperk of de ander en mijn relatie met de ander beperk. De verhouding waarin we tot het object staan bepaald voor het overgrote deel de waardering en daarmee de keus. Ben ik erg betrokken bij het leed van de

medemens dan zal ik niet snel nee zeggen wanneer mijn hulp ingeroepen wordt. Voel ik alsnog geen of weinig betrokkenheid dan zal ik voor mezelf kiezen. Dit heeft vele positieve en negatieve kanten. Wij waarderen het bijvoorbeeld als iemand de ander in zijn waarde kan laten, hem of haar de kans geeft zelf te beslissen en te handelen. Toch heeft deze persoon de keuze van autonomie boven de verbondenheid gekozen. Hij kiest voor zich en wil de ander ook voor zich laten kiezen.

Zo kan omgekeerd iemand die zeer sociaal is en altijd klaarstaat voor de ander zeer positief benaderd worden, maar deze persoon kiest eigenlijk niet voor zichzelf en "bemoeit" zich liever met anderen. De afhankelijkheid die de ander hem/haar laat zien wordt gevoeld als een waardering van de eigen persoonlijkheid. Zo kunnen we een goede eigenschap net zo goed op een negatieve manier bekijken.

Waar een prokaryoot alleen maar rekening hoefde te houden met "buiten", met externe bronnen van voeding, contacten, invloeden en gevaar, heeft de eukaryoot en dus ook de bevruchte eicel met binnen en buiten te maken. Ook van binnenuit, vanuit het interne milieu, ontstaan er impulsen en reacties. Door deze tegengestelde functies van de eukaryoot wordt het nog primitieve bewustzijn geprikkeld en door elke prikkeling ontstaat groei.

Deze basisprincipes spelen bij iedereen een grote rol vanaf het moment der bevruchting. Een optimaal en harmonieus leven bestaat dan ook uit een eustatus of symbiose. Dat wil zeggen dat de cel (=de mens) steeds

balanceert tussen autonomie en verbondenheid en zijn mogelijkheden tot aanpassing. Het is juist een tekort aan aanpassingsmogelijkheden die het ontstaan van neurosen en psychosen tot gevolg hebben. Wanneer we nu teruggrijpen op de microbiologische ontwikkeling dan zien we de volgende vergelijking :

De in de celfuncties gevormde VOEDINGSGROEP heeft de taak te zoeken naar voeding en het verwerken hiervan om het organisme in stand te houden. Wanneer we dit overplaatsen naar de psyche dan is het zoeken naar voeding een zoeken naar informatie geworden. Alle indrukken welke wij opdoen is psychische voeding voor ons. We zeggen dan ook : deze zaak is voor mij niet te verteren, het is misselijkmakend, ik krijg het niet door mijn keel, ik kan er van kotsen. Ook de uitspraken : ergens je tanden in zetten, je moet even doorbijten, laten de voedingsfunctie mooi uitkomen. Psychologisch zijn dit de cognitieve functies, de processen gericht op ons lerende vermogen.

De cellulaire REINIGINGSGROEP schaart zich uiteraard aan de zijde van de psychische reiniging. De indrukken moeten goed verwerkt worden en wat niet verwerkt wordt, moeten we los kunnen laten. Ook die ervaringen wel ons mateloos irriteren geven een psychische diarree. Denk bijvoorbeeld aan : ergens schijt aan hebben, het in je broek doen van de zenuwen of angst, ergens pissig om zijn, ouwe zeikerd.

De laatste groep is de BESCHERMINGSGROEP. Deze groep heeft in het organisme de belangrijkste

functie om zich te weren tegen vijandelijke aanvallen. Zo hebben we ook in de psyche een systeem dat ons moet beschermen.

Deze afweer- of defensiemechanismen zijn dus een belangrijk onderdeel van onze psyche en vormen zeker geen pathologische ontwikkeling.

Zoals wij onze lichamelijke functies ieder op ons eigen manier ervaren zo is het ook met onze psychische functies. We herkennen iemand aan zijn lichaamsuitbeelding, maar eveneens aan zijn karaktertrekken ofwel zijn, door de ervaring opgebouwde, afweermogelijkheden.

Andere relaties in de cel zijn het ATP (=energie-factor) welke overeenstemt met onze psychische energie, het DNA (=levensfactor) met de ingeboren besturende kracht. Volgens Aristoteles de entelechie en binnen de Psychosynoptologie het monadisch vermogen. Het RNA (=arbeidsfactor) komt dan overeen met onze (rationele) denkprocessen.

HET ONTSTAAN VAN NEUROSEN

Psychosynoptologisch gezien kunnen we de volgende lijn van ontwikkeling aangeven:

Wanneer de levensenergie incarneert neemt hij de benadrukte universele principes uit het ancestrale vermogen mee en vormt zodoende het individuele monadische vermogen. We weten dat de bevruchte eikel is samengesteld uit de vader- en uit de moeder-energie. Het kind weet zich daardoor één met zijn ouders en in wezen is hij zijn ouders. Door de inherente (ingeboren) herkenning maakt het kind het uiterlijke (=de ouders) tot

een innerlijke eigenschap. Freud zou hier spreken van het Ueber-Ich.

Het eerste dat een kind zij het onbewust doet, is zich identificeren met die energie welke het beste overeenkomt met zijn eigen monadische patroon. Dit geeft het kind een groot gevoel van veiligheid. Dit wil zeggen dat het kind zich of aan de vader of aan de moeder-energie hecht. Deze identificatie is noodzakelijk voor het te volgen levenspatroon.

Vanaf dat moment gaat het niet zozeer om wat het kind in het dagelijkse leven ervaart, maar veel meer de manier waarop het kind vanuit zijn monadische gegevens met deze ervaring omgaat. Onder invloed van deze persoonlijke ervaringen, een geleidelijke bewustwording en rationalisatie, gaat het ouderwordende kind over tot externalisatie en projectie. Wat eerst binnen werd ervaren, wordt nu als buiten gekenmerkt.

Het innerlijke conflict tussen het vader/ moederprincipe richt zich nu naar buiten en daarmee wordt de schuld nu in de omgeving gelegd. Anderen zijn het probleem en niet het kind zelf. Door anderen de schuld te geven en tegelijkertijd de eigen tekorten te overcompenseren ontstaat de basis van de neurose. Bij neurosen vinden we altijd compenserende reactiemechanismen bij een gelijktijdig voldoende impulsregulatie en een overgevoelige of verlaagde frustratietolerantie. Wat wil dit zeggen?

De mens heeft een bepaalde ervaring. Deze ervaring belemmert zijn eigen gewenste manier van uitdrukken. Toch kan hij de impuls verwerken, maar doet dit overdreven. Hierdoor ontstaat de compensatie van het gevoelde tekort. Is de tolerantie hoog, sterk genoeg, dan zou het niet nodig zijn om te compenseren. De basis van

de neurose of neuropathie zijn te allen tijde innerlijke conflicten en ontstaan vanuit traumatische en onverwerkte ervaringen.

Bij een echte psychopathologie zoals psychosen vinden we een werkelijk tekortschieten van deze impulsregulatie en frustratietolerantie. Men zal zich in de Monadische energie terugtrekken en geen contact met de wereld wensen (denk hierbij aan het autistische beeld).

De ervaringsimpulsen bij psychosen worden niet of misvormd doorgegeven en ook is men absoluut niet meer in staat enige tolerantie op te brengen ten aanzien van de gevoelde teleurstelling. De basis voor de psychopathologie ligt dan ook op een totaal ander niveau dan bij de neurosen en wel voornamelijk op het gebied van ontwikkelingsstoornissen.

DE GRONDSLAG VAN HET BASISCONFLICT.

Ieder mens ervaart op zijn tijd een bepaalde vorm van disharmonie. Deze disharmonieën of dissonanties hebben verschillende triggers en accentueren zich steeds naar aanleiding van een grote verscheidenheid aan situaties.

Het heeft lang de aandacht gehad waarom en hoe deze disharmonieën ontstaan. Laten we vanuit onze Psychosynoptologie eens een nieuwe benadering van een oud probleem op tafel gooien.

Mijn vader heeft een lichaam, dat lichaam is opgegroeid en heeft bepaalde fysieke functies. Het lichaam is echter niet het enige, want we hebben ook de energie en het bewustzijn. Deze drie aspecten zijn nauw verbonden met elkaar en we kunnen rustig zeggen dat zij volledig geïntegreerd zijn. Indien op een bepaald moment de integratie vermindert, zien we al snel lichamelijke en misschien zelfs psychische problemen ontstaan. Vanuit

de meer esoterisch gerichte leringen zegt men dan ook dat elke cel een eigen bewustzijn heeft, welke uiteraard verbonden is of opgenomen in het grote fysieke geheel.

Dit celbewustzijn is dus een belangrijk onderdeel en tegelijkertijd een energetisch kopie van het grote lichaams-bewustzijn. Dit is voor ieder persoon specifiek. Mijn vader heeft dus een lichaam, waarvan elke cel, elk weefsel, elk orgaan doordrongen is van zijn specifieke bewustzijns-patroon. Elke cel is een vadertje op zich. Als we dit denkbeeld nu eens vasthouden, dan is het juist dat elke zaadcel van mijn vader eveneens zijn bewustzijn vertegenwoordigd (èn dat van het voorgeslacht ⁷). In de Psychosynoptologie noemen we deze vorm van bewustzijn het spermoidale bewustzijn.

HET SPERMOIDALE BEWUSTZIJN

Deze bewustzijnsvorm is opgebouwd uit het voorouderschap van mijn vader. Al zijn voorouders met hun specifieke basispatronen zijn hierin vertegenwoordigd. Hij is er mee geboren en heeft dit ancestrale bewustzijns-aspect met zich meedragen, bewuster gemaakt en meer gespecialiseerd naar zijn eigen aard en karakter. Het spermoidale bewustzijn is dus een verder uitgewerkte karakterisering van het voorouderlijke gegeven. Het is daarom acceptabel om te constateren dat deze zaadcel niet alleen het erfelijke materiaal levert, maar eveneens zorg draagt voor de psychische of bewustzijns-capaciteiten van de voorouderlijke lijn en in het bijzonder die van mijn vader.

7 De enige psycholoog die zich voor deze voorouderlijke energipatronen heeft ingespannen is de (helaas weinig bekende) Leopold Szondi.

HET OVOIDALE BEWUSTZIJN

Natuurlijk ben ik niet alleen ontstaan vanuit de zaadcel van mijn vader, want ook mijn moeder heeft haar deel geleverd door het schenken van een eikel. Voor haar geldt natuurlijk exact hetzelfde verhaal en dit moederlijke celbewustzijn noem ik het ovoïdale bewustzijn, stammend van het ovum (=eikel). Haar eikel is in werkelijkheid qua energie en bewustzijn identiek aan mijn moeder. Zij draagt het bewustzijns-aspect van haar voorouders met zich mee en heeft dit eveneens op haar manier benadrukt en vorm gegeven.

DE KERN VAN HET BASISCONFLICT

Zodra de fysieke eenwording van zaadcel en eikel heeft plaatsgevonden, is er een nieuwe eenheid ontstaan. We zien dan de aanzet tot een organisme dat later zijn eigen karakteristieke patroon gaat scheppen.

De spermoidale en ovoïdale bewustzijnsstructuren leggen zich hierbij niet zo gemakkelijk neer. Kijk maar eens naar onze eigen situatie, hoe is onze relatie met de andere persoon? Hoe verloopt onze communicatie en samenwerking? Hoe verlopen deze tussen vader en moeder? Wie is "de baas in huis"? Een optimale integratie van deze twee bewustzijns-structuren is noodzakelijk willen zij in harmonie kunnen leven. De mate van integratie bepaalt de psychische basis-structuur van het komende wezentje. Elk kind wordt geboren met de al dan niet goed geïntegreerde psychische structuren van zijn (voor)ouders. Van deze integratie is veel afhankelijk want het bepaalt de manier van reageren van het pasgeboren kind. Deze primaire reactiepatronen noemen we dan het **temperament** van het kind.

Op basis van deze reacties, de afweermechanismen, ontstaat dan geleidelijk aan het **karakter**, waar de mens de rest van zijn leven mee "moet" leven.

Zodra het kind geboren wordt, herkent het in eerste instantie die dingen die hem bekend zijn. Hij vindt "zichzelf" bevestigd in de structuren die hem aangeboden worden. En wie zijn dat? Juist!

Vader en moeder. Zij zijn het die zich weerspiegelen in het pasgeboren kind. Eveneens weerspiegelt het kind zich in de ouders, bevestigd zich en vertrouwt op deze al bekende patronen.

De psychologie gaat uit van het internaliseren van vader en moeder, maar uit bovenstaande blijkt dat het niet een echt internaliseren is. Het kind "is zijn vader en moeder". Hij "is in werkelijkheid zijn ouders". Wordt het kind op een zekere negatieve manier behandeld of teleurgesteld dan voelt het kind dit in eerste instantie als een probleem of conflict in zichzelf. Onzekerheid en daaropvolgende bezorgdheid en mogelijk angst zijn de gevolgen van deze psychische ondermijning.

Het is dan ook niet vreemd dat het kind zijn innerlijke pijn en gevoelde tekortkomingen gaat compenseren en/of afweren. Deze defensieve maatregelen zijn noodzakelijk om zich in het leven staande te kunnen houden.

Met het ouder worden van het kind komt de ervaring dat niet alles van binnenuit komt, maar dat er vooral veel buiten gebeurt. Deze uiterlijke invloeden worden nu vanuit de aangewende interpretaties naar buiten toe geprojecteerd. Het is dan niet meer "mijn pijn" of tekortkoming en ook niet meer mijn ouderconflict, maar de boze wereld, de ander of anderen.

Adler had volkomen gelijk toen hij zei: "Het is niet de opvoeding en het zijn niet de situaties waarin een kind verkeert die bepalen hoe hij zich ontwikkelt. Het is

vooral de manier waarop het kind de opvoeding en situaties ervaart".

Uit bovenstaande kunnen we de opdracht van elk levend wezen centraal gaan stellen namelijk een volledige integratie van het spermoidale en ovoïdale bewustzijn. Hierdoor komt men tot een harmonieus samenzijn (eubiose) van de ingeboren vader- en moederstructuren. In dit verlengde ligt dan onze persoonlijke bewustzijns-groei. Door deze groei "verlossen" wij ook onze voorouders, inclusief vader en moeder, van de tekortkomingen die zij tijdens hun leven bewust of onbewust hebben ervaren. Door onze "individuele" groei, groeien zij mee en dan wordt onze oplossing ook hun oplossing. De zo zwaar beladen erfzonde wordt nu een open opdracht voor ons allemaal om een herstel tot stand te brengen (Hebr. *tikoën*).

Onze spiritualisering geeft hun de rust en het vertrouwen dat dit doel in de toekomst gehaald kan worden. In de Psychosynoptologische zielsleer komt dit principe overeen met het Ancestrale vermogen. Dit is als het ware een eeuwig pakhuis van zielspatronen die wachten op bevrijding. Het Psychosynoptologische systeem geeft de weg aan om deze verantwoordelijkheid te dragen en inzicht te geven aan jezelf en anderen. We moeten in gedachten houden, dat dit concept niet uitgaat van een min of meer spiritistisch wereldbeeld, maar eerder vanuit dynamische en energetische trillings-frequenties in de kosmos, die door onze manier van handelen en denken geneutraliseerd kunnen worden. Dit kosmische wordt o.a. genoemd: Akasha (India), noösfeer (Teilhard de Chardin), morfogenetische velden (Sheldrake) en Dachranya (Zohar) etc.

We zien hiermee de ernst in van de leringen die in veel oude religies worden verkondigd: "eert uw vader en uw moeder" en ook de meer Oosterse vormen van de voorouderverering zijn hierin te herkennen. Pas wanneer jij je vader en moeder vereert en accepteert, herkent en erkent, dan pas is het mogelijk aan jezelf te beginnen. In wezen gaat het om respect; respect voor al dat leeft en jouw directe familie-banden en de voorzaten, in het bijzonder. Want wat zijn wij uiteindelijk? Niets meer, doch zeker niets minder, dan de opeenstapeling van kenmerkende eigenschappen die ons zijn meegegeven door hen die ons voor gingen en die wij zelf hebben aangepast en/of uitgebreid. Ontken je (voor)ouders en je ontkent dus jezelf. Niet alleen fysiek, want al jouw genen heb je van hen gekregen, maar eveneens de kenmerken op het psychische en spirituele vlak.

Leopold Szondi, een tijdgenoot van Freud, heeft vooral veel nadruk gelegd op deze laatste manier van benadering. Karakteristieke psychische trekken komen vaak in dezelfde genetische lijn voor en dat is ook de reden dat hij altijd de voorouders bij de diagnose betreft.

Kabbalah geeft exact de grondvormen weer van een schepping en vernietiging, van goed en kwaad en van oorzaak en gevolg. Daarin weerspiegelt zich het basis idee van alles dat bestaat: we zijn geen losse brokken leven, maar een oneindige ketting aaneengeregen, die valt of staat bij de zwakste schakel.

Het is niet voor niets dat religie en ethiek ons continu wijst op de waarde van goed doen, want wie goed doet, goed ontmoet. Begin vandaag, begin bij jezelf. Dat is de eerste en belangrijkste stap en zie de rest zal volgen.

2.1. DE STRUCTUUR VAN DE PERSOONLIJKHEID

Volgens de Psychosynoptologie bestaat de mens, zoals wij deze kennen, uit zes vermogens. Deze zes vermogens kunnen we verdelen over drie verschillende niveaus. Het hoogste niveau, ontstaan vanuit het Psychotrope vermogen, bestaat uit het Ancestraal en het Monadisch vermogen. Het Ancestraal vermogen is de algemene psychische factor en het Monadische vermogen geeft uitdrukking aan de individuele psyche.

Zoals reeds eerder gezegd vallen deze twee vermogens onder het noumenale of ongeziene niveau. Het is dat onderdeel van de mens wat de psychologie het subjectieve noemt. Uitsluitend door middel van introspectie kan men iets begrijpen van dit niveau van Zijn.

Het onderste en laagste niveau is voortgekomen uit het Somatropie vermogen en omvat eveneens twee vermogens namelijk het Fysieke vermogen en het Perceptie vermogen. Dit is het fenomenale niveau. Dit deel valt geheel toe aan het onderzoek vanuit de medische en gedragspsychologie. Het zijn de zichtbare veranderingen en gedragingen, dus het objectieve niveau.

Om deze twee niveaus op elkaar afgestemd te krijgen en om te zorgen dat zij elkaar over en weer kunnen beïnvloeden, is er een midden-niveau. Het zoekt vanaf de subjectieve kant naar mogelijkheden voor de ziel om zich in de stof uit te kunnen drukken. Vanaf de objectieve kant wordt dit zielsniveau geconfronteerd met de beperkingen in de stof.

Dit midden niveau noemt de Psychosynoptologie het transjectieve. Het is een niveau van aanpassing en